

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

Y

REDACCIO

CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH

núm. 27, pis 2.^{on}

BARCELONA.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

UN MANYOCH DE CARTAS.

Quàntas cartas no porta 'l correu en lo dia de Nadal, y encare més ne duya quan lo sello valia quatre quartos!

Pero ab lo ralet y tot qui es que s' está de donar las bonas festas!..

Deixéu que un cop á la vida interceptí algunas de aquestas missivas; que las obri; que las llegeixi; al cap de vall, aquell que deixi de rebrelas en lloc de perdre, encare guanyará 'l temps que hauria empleat llegintlas..

La primera no té sobre: está plegada ab lo full-blanch que queda sense escriure y diu:

«Mi querido hermano en el Sagrado corazon de Jesus: Que el Señor desparrame sobre la familia su divina gracia en este dia tan señalado de su nacimiento en el Portal de Belén, despreciando las galas del mundo y naciendo sobre pajas entre un buey y una mula. Este año hemos arreglado un pesebre, con un niño Jesus muy mono.

»Yo no dejaré de rogar al cielo para que os colme de felicidades, como desea vuestra hermana en el Corazon de Maria.

Sor Sinforosa de la Virgen de la leche.»

¿No la veuen?

Aném á un altre, escrita ab lletra de cartipás de molt bon caido:

«Mi adorado padre: El cariño filial me recuerda en el dia en que nació el Salvador del mundo, que yo debo á mi amantísimo padre la vida y la existencia. Si, padre de mi alma, yo no lo olvidaré nunca mientras viva y exista. Y estaré gustoso de pagarle los sacrificios que hace por mi, siendo el báculo de su vejez.

»Disfrute las más felices Pascuas de Natividad con mamá y hermanitos, en tanto que yo estudio mucho para ser digno hijo de unos padres tan buenos.

»El hermano Marcos me dice que me envien calcetines, porque los que tengo están todos destrozados. Tambien me enviarán pañuelos de sonarse, porque los que tenia me los dejaba y los he perdido.

»Adios, adios: un beso á Ricardito; una postura al gato; recados á la criada; y Vdes. queridos padres, reciben el corazon de su hijo que los adora, S. S. q. s. m. b.

Juan Rosiñol y Carbó.»

Vels'hi aquí una criatura, que al Colegi, al menos hi apren una cosa; destrossar calsets y perdré mocadors.

Y aném segunt: aquesta es de paper de barbas y vè del Aragò:

«Muy Sres. mios y de toda mi subordinacion: Sabran como he llevado en Barbastro en cuentrando á los de casa con mucha salú como la que deceo a todos Vdes adios grasiás

»Por Nabidat mecaso con el alicensiado de carabineros que ma tenido su palabra como un ombre. Ya quedan

convidados ala boda y malegraria que biniesen, por que amos como Vdes. no ay hotros en barcelona, y qisiera que pasaran las Pascuas con nosotros.

»Vaya mis geridos amos, resiban expresiones de los viejos y demi marido que será por Nabidat y de su criada q. b. s.m.

Pilar Laportilla.»

«No la veyan á las barracas de Vista Alegre ballant la jota tots los diumenes con su marido que será por Nabidat?»

*

La que are obrirém té un sobre de paper glassat. Fá olor de violas y la lletra es de dona:

«Arturo del alma mia, de mi corazon y de todos mis cinco sentidos: Ay, cómo deseo que pases alegremente las Pascuas de Navidad! Si, querido mio, tú las pasarás alegremente; pero serán para mi días de tristeza y amargura, porque no te veré, y no verte á ti es como el prisionero que no vé el sol de sus alegrías.

»Ay si supieras cuánto te amo! Si vieres que triste estoy! No como, no salgo á paseo, no duermo, no descanso. Fortuna que tengo aquella novela de los caballeros del amor, que tú me dejaste, y que leo más bien pensando en ti a cada página, á cada linea, á cada letra, que no en lo que el libro dice.

»Si tienes proporcion envíame otra, que los caballeros del amor, ya los sé casi de memoria.

»Ay Arturo del alma mia! Vén á verme pronto, sino me muero! Vendrás?

»Si, el corazon me lo dice y el corazon no me engaña, porque será tuyó, eternamente tuyó el de tu adorada

Margarita Pich.»

Quinas ganas que té de casarse la senyoreta Pich!

*

Obrimne un'altra encara:

«Mi querido tio: Aunque estamos en vacaciones y hasta pasado Reyes no vuelven á abrirse las clases, como la asignatura de derecho romano es muy complicada, prefiero renunciar á la dicha de abrazar á mi segundo padre, deseoso de aprovechar estos días, estudiando.

»Nunca olvidaré, mi querido tio, sus buenos consejos: por tí trabajas, me dice V. siempre, y estoy decidido á trabajar, hasta conseguir la nota de sobresaliente, para ser digno sobrino de V.

»Pase V. y toda la familia unas felices Pascuas de Navidad, y no dude un momento del cariño de su sobrino y S. S. q. b. s. m.

Pedro Bricant y Lluch.

»P. D. Necesito que á vuelta de correo me envie V. 25 ó 30 duros de más, pues he de comprar libros y unos anteojos, pues la vista se me acorta y es consejo del médico.»

»Uy, quin mano! L'oncle enternit l'hi enviará 'ls 30 duros, y ell es capás d' espalliar en aquestas festas un billar del café d' Europa!

*

Calla: dugas cartas, ab ** mateix paper, ab lo mateix sobre y ab la mateixa lletra, y lletra de dona per anyadidura.

A veure:

«Mi siempre querido esposo: No importa que la distancia nos separe, y que tus negocios te detengan en Madrid. El amor que te profeso colma las distancias; y aunque he de pasar unas Pascuas muy tristes con motivo de tu ausencia, no quiero que sacrificies tus intereses, antes bien prefiero yo sacrificar mi egoismo.

»Disfruta felices fiestas, y no dudes que constantemente piensa en tí tu fiel esposa

Rosita.»

*

L' altre:

«Gerardo de mi corazon: ¡Cómo podia esperarme yo una ocasión tan feliz, como la que la suerte me depara con la ausencia de mi esposo!

»A las once de la mañana, dia 23, te aguarda en tu casa tu siempre fiel amiga

Rosita.»

Vels'hi aquí una dona sempre fiel; fiel al marit y fiel á n' en Gerardo.

*

Dugas més de la mateixa lletra. Aquesta es lletra d' home:

«Rosita mia: Con harto sentimiento veo que no podré estar de regreso á Barcelona, sino pasado Navidad. No me aguardes; consérvate buena; pasa unas felices fiestas y no te olvides de tu fiel esposo

Cornelio.»

L' altra:

«Mi amable Mariquita: El dia 24 llegaré de incógnito, tomaré un coche en la estacion, y me propongo pasar á tu lado las mejores Pascuas de mi vida.

»Encontraré en tu casa todo el sigilo necesario? Por Dios, Mariquita mia, toma todas las precauciones, pues sentiria darr un disgusto á mi esposa.

»Ella me creerà en Madrid..... ¡oh santa inocencia! y el dia 27 me verá comparecer de regreso de Serdinala.

»Adios, ángel mio; adios y á bientot.

Tu fiel amante

Cornelio.»

Ja'u vehuen: si fiel es l' esposa, fiel es lo marit.

*

Quants secrets, quants misteris no descubririam, si poguessim descloure totas las cartas que 'l correu transporta en dias com aquests!

Y quanta falsa! quanta comedia! quanta mentida! Confessin que de totas las qu' han llegit, la més simpática es la de la pobre criada aragonesa que 's dirigeix als seus amos dihenlos:

«Muy Sres. mios y de toda mi subordinacion.» A no ser que la vaja escriurer, esperant algun regalo de boda, que també podria ser!

P. DEL O.

PARIS-MURCIA.

Hi ha pobles que tenen un refinament de civilización y Paris es lo primer de aquests pobles.

¿No han vist may una dona jove, guapa, elegant seny se esfors, sense rebuscarlo: que tot l' hi cau bè, y que al mateix temps dintre de aquella distinció y elegància naturals, hi té un' ànima cultivada, un cor sensible, un caràcter generós?

Pocas donas hi ha que tingan aquest privilegi, y molt pocas ciutats que pugan comparar-se ab ella; no obstant Paris n' es una; y no solzament n' es una, sino qu' es la primera.

Dijous passat, en la festa del Hipòdromo, va demostrarho.

Vensent una temperatura de 10° sota cero y ab los carrers plens de neu, una multitut immensa va traslladarse al lloc de la festa.

En cap més ciutat del mon pot celebrarse una festa com aquella.

Un local esplèndit transformat en ciutat espanyola: al mitj de la torre de la Giralda, un pont y un palau andalus: grosses palmeras ab globos de llum elèctrica per fruyt; varis construccions espanyolas rodejadas de jardins per tot arreu; lo sostre atapahit de banderas y gallardets ab los colors de França y Espanya: un mar de llum, sense xafogor, que exteriorment sembla un incendi: las amples graderies cubertas d' espectadors: las damas enjoyadas y ab la mantellina de blonda; los caballers vestint lo sever trage d' etiqueta. ¡Cóm es possible concebir un conjunt més hermos, més agradable!..

Fins a las 12 de la nit se celebrá un gran concert: Vuitcents executants de l' Ópera y del Conservatori; las músicas espanyolas de Artilleria y de Ingeniers; la de la Guardia republicana; las joves deixebles del Conservatori; vint pianistas tocant la *marxa húngara*; y per últim la sortida de nostres guardia-civils, la de la quadrilla de toreros, los *bailaores* andalussos, una banda de bandurrias, lo cos de ball de la gran Ópera, presidit per la nostre hermosa paisana Roseta Mauri, y una *tarantela* tocada á la vegada per totas las músicas, ab los repichs de vint campanas que penjan en la torre de la Giralda.....

Calor, entusiasme, aplausos: los toreros tirant las capas als pèus de las bailarinas: los francesos fonentse al veure la gracia espanyola...

¿Pot donar-se una festa més esplèndida?

A las dotze de la nit, lo públich baixa á l' arena: s' obran las cassetas y quedan transformadas en expléndidas botigas. Las venedoras no son altres que las artistas més notables dels teatros de Paris: las unes venen fotografias, las altres flors, panderos, joguines, castanyolas, perfums, llassos, caixetas, dulces, números del *Paris-Murcia*, tot lo que pot tentar la codicia.... y a més qui no compra tot lo que 's presenta, venint de aquellas mans tant hermosas?....

Entre 'ls compradors hi havia una verdadera competència en pagarho tot molt car: y la fira va durar fins á las sis de la matinada, en que ja no quedava res per vendre.

Quaranta panderos de una comparsa espanyola, van repartir-se entre 'ls més notables artistas de Paris, y aquests van tornarlos deixant sobre l' pergami la seva firma y un capricho. Donchs bè aquests panderos se venian, y de algun d' ells van arribar-se'n á dar quatre-cents duros.

Una escena:

Una venedora de flors ofereix un ram á un senyor. — Aquí va un Lluis, l' hi diu aquest, pèl vostre paquet y pels vostres ulls.

La venedora, prenentlo:

— Gracias. Y are donéume'n un altre pels pobres.

Qui s' hi nega?

Així aquelles hermoses artistas cautivaven los cors y treballaven per la caritat.

Tots los periódichs van associar-se á la festa, menos los neos.

Los neos retrets y criticant que la caritat se vesteixi ab las pompes del mon; y 's fassí baix una mira tant interessada com la de disfrutar una estona.

— Y 'ls neos, quan ne fan, obran per ventura desinteressadament?

No esperan la gloria del cel?

Donchs consti que si nosaltres nos contentem disfrutant una estoneta las galas del mon, que segons ells diuhens y repeteixen, no son més que fum; ells no 's contentan ab tant poca cosa. Per dos quartos no més moltes vegadas aspiran *nada menos*, que á la gloria del paradís qu' es eterna y perdurable.

Qui es més egoista?

P. K.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Jo he vist temporades magras als teatros de Barcelona; pero com la de aquest any cap més.

Teniam avants en lo Principal quan no una companyia d' ópera una bastant regular de dramàtica, y un

empressari que sabia gastarse vuit, deu y hasta dotze mil duros ab un espectacle.

Are hi tenim à n' en Zamora, actor de factura vella y encare espatllada, que no fà mes que reproduhir obras conegudas y encara mal presentadas; y que té molt poca gent, y encare sense que se senti may un aplauso.

Al Liceo, sempre s' hi veyá alguna ópera nova; y are, després de una empresa quebrada hi tenim una societat artística, que 's constipa molt sovint: que fins al dimars vā sostenir-se ab *Nabuco* y *Sónambula*, ab *Sónambula* y *Nabuco*, com si l' teatro fos la mar vella y dugas óperas no més las corresponents carabassas per no ofegarse.

En quantá la companyia dramàtica, que aquesta setmana casi ha fet ella sola tot lo gasto, més val no parlarne. *De lo dolent poch* diu lo ditxo; pero al Liceo son de un' altra opinió, y diuhen: *De lo dolent molt*.

Romea es l' únic que llueix lo mateix trage de sempre. Dilluns en Fontova vā fer un bon benefici, y ab la particularitat de que en pochs minuts vā pintar un quadro al oli. Es un característich que ho imita tot: are s' ha proposat imitar al Sr. Alarcon y ho ha lograt. ¡Que siga l' enhorabona!

Lo Circo tancat.

Resumen: los teatros are com are son com certas boicas: la que no está tancada, badalla.

Al Circo eqüestre de la Plassa de Catalunya s' hi ha garnit un hermos pesbre disposit ab notable maestria. Es de lo millor que s' ha vist á Barcelona en lo seu gènero.

Pero al carrer de la Cadena l' hi fan la competència.

Per un ral ensenyant allí un *gran pesbre* (aixis ho diu l' anunci). Allà hi veurà soldats de caballeria que ab caball y tot son més petits que 'ls d' infanteria. Lo programa anuncia després lo següent:

Pas de una esquadra pèl mar Roig... y entrada del exèrcit en Cuba. Ja 'u veuhens: un noy Jesús, contemporaneo de 'n Martinez Campos.

Un altre quadro 's titula: *Entrada de un bòt de vi de contrabando*.

Un altre: *Los fadrins de diferents oficis y gremis ab sos molins de farina*.

Y per últim una apoteosis final que consisteix ab lo moviment desordenat de totes las figures.

Si 'ls autors de aquest pesbre treballan de bona fe, 'ls donaré un consell: lo dia dels Ignocents que 's guardin del rey Herodes.

N. N. N.

LA PLANETA D' UN GALL D' INDI.

Miréulo, que campetxano formant ab sa qua un vano tot contemplantse orgullós,

Camina tot decantantse y ab los altres comparantse com un pollo quan fà l' os.

—

Lo passejarse l' hi agrada ab la ploma estarrufada dantse l' tono d' un sultán;

Ni 's cuya de del blat de moro y es més valent que cap toro

que quan té una polla al devant.

—

Al entrar á Barcelona sent que tothom enraona de sa imponent majestat;

Y repara lo que agrada, quan apropi de la parada

més de mil l' han concertat.

—

Ningú 's cuya de altre cosa veient pessa tant hermosa que preguntarne quan val;

Y después de concertarlo, se decideix a comprarlo lo cuyné del General.

—

Sentint lo gall que 'l compraban y veient ahont lo portaban ja no cabia en la pell;

Completas sas esperansas al sè aprop dels ordenansas de goig se posá vermell.

—

Arribá á la casa nova l' hi portaren dintre un cova menjars los més esquisits:

—Aixa amigo, si que 'm topa —

digué 'l gall —tot sent de tropa agafaré alguns enfits.

—

Y al acabá de aliparse, vā comensá á passejarse dant mil voltas pe l' jardi;

Tan sols per esperar l' hora que 'l sol del jardí fos fora

que anar-se'n á dormí.

—

Bona vida si duraba; lo pobre gall poch pensaba que alló 's pogués acabá;

Ell se creya haberla treta:

té marcada la planeta y en sent demà morirà.

De bon demà llevantse tot fen nyoch, nyoch y espolsantse l' esmorça anava esperant; Mentre l' cuyné y la cuynera pensan de quina manera per sé tendre 'l guisarán.

Ni menos ván consultarlo quan anaren per iligarlo sobre qual fora sa sort; Y sens podè defensar-se en un Jesús vā adonar-se que no m's era un cos mort.

Sense parlar del enterró ab un cor més d' que 'l ferro lo plomaren tot rient: Aquellas piomas hermosas un jorn avants orgullosas se las endurá lo vent.

A dintre la greixonera, pobre gall, tant sols espera que lo porlin á rostí: Y demà veuré menjar pels mateixos que á alabar lo s' entussiasmaren ahí.

J. DERN.

ESQUELLLOTS.

Mirin la lámina: *Cosas grossas* i y tant grossas! sobre tot la del mitj!

Cosas grassas. ¡Y tant grassas! La del mitj sempre la que 'u es més.

Cosas que pujan. ¡Y tant! Aviat ni ab una escala hi arribaré.

Cosas que baixan. ¡Pobres treballadors! ¡Aixis pasan ells las festas de Nadal!

D' aquesta manera 'ls donem las bonas festas, jo amables lectors de l' *Esquella*!

Si poguessim, faríam que, en part o partida, 'ls hitoqués cada any la cosa grossa del mitj; que cada any tinguessin la cosa *grassa* també del mitj, sense 'l cap, per supuesto, que aquell l' Ajuntament necessita; y que les coses que are pujan baixessin y que pujessin las que baixan.

Me sembla que no puch pas tenir més bona voluntat.

Una escena de gènero, que passa davant de l' Aduana:

Sur un cotxe de la tramvia de Sarriá, corrent, volant, á escape.

Se 'n adona un de circumvalació, y corrent, volant y á escape se llença á la mateixa direcció.

Ariban á un desvío que hi ha davant del Jardi del general, y 's donan tal patacada que l' un salta de la via, y l' altre si no hi ha 'ls arbres no para fins al mitj del passeig.

Y aquí tenen dos tramvias que 's diverteixen, y que 's posan á la disposició de las personas que vulgan convertir-se en truitas.

Un promés escribia aquests dies de Nadal á la sèu nívia dihentli:

«Marieta mèva; per ferte un dò digne de tú, seria precis que t' oferis á tú mateixa.

Ab això no t' envio cap regalo porque tot seria poch.»

En una proposició presentada al Ajuntament s' assegura qu' en lo ram de consums se cometen defraudacions per valor de 8,000 rals cada dia.

Si jo fos recaudador o burot á horas d' are ja estaría seguit una causa de injurias contra l' Ajuntament.

A l'omenos, temps endarrera, quan un periódich deya alguna cosa d' aquestas, ja tenia causa segura.

Tenim una rifa de la Caritat, una del Hospital, una dels Amics dels pobres, una de las Salas de Assilo, sense contar ab la dels empedrats y ab déu o dotze de Madrit, per atendre á fins més o menos benèfics.

Are 'n tindrém un' altre, autorisada pèl govern: la rifa del Assilo naval.

Y jo proposo ferne una per socorre á las víctimas de las rafas.

A Madrit dias endarrera va gelar-se un home que conduzia un carro de verduras.

A Barcelona son molt freqüents las morts repentinás.

Y per tot Espanya los periódichs denunciats cauen com á moscas.

Tenim molt mala temperatura.

Ja ha arribat lo número *Paris-Murcia* tant de sitiat.

Es una publicació notable. Los més celebrats artistas

de Paris hi han deixat una mostra del seu talent; los escriptors més notables hi tenen un rasgo de la sèva intel·ligència y un preciós autògrafo.

Hi ha ademés autògrafs de les persones més notables de Europa, inclús en Cánovas y en Martínez Campos.

Apesar de haverne arribat alguns milers, tothom se 'l prén de les mans, tothom se 'l disputa.

Tothom vol veure en que consisteix l' óbol que 'l talent paga á la desgracia.

Un'altra cosa que ha sortit y que 'ls convé adquirir: se tracta del *Almanach de la Campana de Gracia*, ab vuit planas de ninots del Apeles Mestres, y ab un sens fi de treballs en vers y en prosa, dels redactors y col·aboradors de aquell y del nostre periódich.

Y com que no m' agrada dirigirm'e elogis, aquí van dos ó tres rasgos de mostra: y vostés jüiquin si val la pena de gastershi *un ral*:

«La Providència tot ho ha fet bè. ¿No saben perquè las donas no tenen barba?

»Perque com que sempre estant enrahonant, lo barber no podria aseytarlas.

—»¿Perqué ploras Manel? Perqué has caigut soldat?

—»No ca: ploro perque sent soldat m' hauré de rentar la cara cada dia.

»Un gandul, deya:
—»Si sapiguès d' escriure faria calendaris.
—»Ay, ay! ¿Perqué?
—»Per posar tres diumenjes á cada senmana.

»En una barberia:
—»Noy vas molt poch á poch: japa! una mica d' ànsia. ¿Qué no veus que mentres m' afaytas una galta ja 'm creix lo pél de l' altre?

Aixis, per aquest istil l' *almanach* n' es tot plé.

En un periódich llegeixo la següent notícia:
«Pels alrededors de Nàpols vaga una partida de bandolers, capitanejada per una minyona de vinticinch anys extremadament guapa.»

¡Ay si anar á Nàpols fos com anar á Sant Gervasi! Me n' hi aniria desseguida, y allí 'm tenian, á veure si 'm seqüestrava.

EPÍGRAMAS.

A un arcalde s' vā queixá
de son xicot la Tomasa,
perque al sortir de sa casa
un petò l' hi vā robá.

Y un cop l' arcalde enterat
de aquest criminal escés,
manà al xicot que tornés
lo doble de lo robat.

X.

Aquí 'l mestre senyor Pere
tornava un deixeble á casa,
no poguentli fer carrera
per sé 'l xicot un troc d' assa.

Are ab los estípits creix
dels ministres gros aixam,
mentre 'l mestre s' aculieix
al hospici mort de fam.

L' art agafa tant d' arrel,
que fins un barber tronat,
sens escrupul lo dictat
se dona d' «artista al pel.»

R. ARÚS ARDERIU.

QUÈNTOS.

Un senyor arriba á l' estació de telégrafos ab un telegrama que deya textualment:

Fulano de tal, calle—Sevilla. Anúnciate con dolor muerte tio Adolfo. Ven. Abrirase testamento. Creo somos herederos. — MARTINEZ.

L' empleat conta les paraules, y diu:

—Necessita posarhi un altre sello ó suprimir dos pa-

raulas.

—T' rahò: nada, suprimeixi dos paraules.

—¿Quinas?

Lo senyor mira 'l telégrama, y diu:

—Suprimeixi això de *con dolor*.

Al veure un amich á un altre que, víctima dels tifus, havia arribat á las portas de la mort, l' hi digué:

—Sembla impossible que te n' hajas escapat.

—Es una casualitat ben rara: 'l metje que 'm visita-va posar-se malalt, y desde que 'l metje va deixar de venir, vaig tornar de mort á vida.

Un fulano s' presenta á un professor de magia que diu la bona ventura.

—Vosté ho endavina tot?

—Tot enterament.

—¿Y com s' ho fa?

—Llegintli en las ratllas de la mà. Veji si es senzill.

—Vol que l' hi miri?

—Miri y vaji dihent.

Lo nigromàntich va ferli la predicció que l' hi passá pèl cap, y al acabar lo fulano, l' hi diu:

—Pues senyor, això està molt bè: jo l' hi quedo molt agrablit, y hasta la vista.

—Alto: 'ls mèus honoraris son dos duros.

—¿Que l' hi donga dos duros? Cá barret. No m' acaba de dir que 'u sab tot?

—Ja 'u ha vist.

—Llavors ¿com es que no sab que jo no tinch un quarto?

En un estudi de primeras lletras, un mestre molt pobre, explicava als seus deixebles la formació de la terra en tant que las dents l' hi petavan de fret.

—¿De que diriau que està formada la terra? preguntau.

—De capas, respongué un dels xicots més instruïts.

—Si, fill meu, tens molta rahó; pero de capas tant distants l' una de l' altra, que hi ha molta gent al poble que no han arribat encara á la primera.

A un que mirava contra 'l govern, l' hi deya un bromista:

—Vosté deu ser molt sabi.

—¿Perqué? preguntava 'l guerxo.

—Perque tenint la vista atravessada d' aquest modo pot llegir dos planas de un llibre á la vegada.

Un home distret tenia conversa ab dos ó tres al mitjà del carrer, y al acte de despedir-se, un pobre l' hi allarga la mà, demanantli una limosna.

Y l' home distret, sense adonars'en, l' hi pren la mà, encaixa y donantli una afectuosa sacudida, l' hi diu:

—Servidor de vosté.

Un va deixar diners á un amich.

Aquest no podia tornar-s'hi, y si 'l trobava pèl carrer feya veure que no 'l veia y passava de llarch.

Un dia 'l prestamista, cansat d' aquesta conducta, l' emprengué diguentili.

—Home, ¿perqué no 'm saludas? Ja veurás; o tornam los diners ó tornam l' amich.

Un peninsular que feya poch havia arribat á Cuba s' passejava ab un seu cusi, amo de una pila de negres, que ja feya temps que hi era.

Passavan negritos y tots saludaven al amo y al foraster.

Aquest contestava al saludo fent una barretada.

—Home, l' hi digué 'l negrer: ¿perque saludas als negres.

—Perque no vull que cap negre puga formar mal concepte de la bona educació de un blanch.

Una dona enganyava al seu marit, y 'l marit tant tranquil.

—Sembla cego, deya una amiga de la esposa: no veu res.

—Disimula, digué un' altra senyora: jo 'm jugo qualsevol cosa que fá 'l cego.

—Y això... Perqué...

—Per interès: perque 'ls cegos tenen lo dret de demanar caritat.

Un que havia somiat que 's menjava un ou del dia, anà á consultar á un intérprete de somnis la significació del que havia tingut.

—Jo l' hi diré, exclamá l' intérprete: la clara vol dir plata, y 'l rovell or.

Siga casualitat ó lo que 's vulga, pochs días després vā tocarli una herència, y ell anà á donar las gracies al intérprete, regalantli una moneda de plata.

L' intérprete digué: —Y pèl rovell que no hi ha rès?

Una fábula anyadida y aumentada.

Una guineu s' acosta á un galliner y ficant lo morro per entre mitjà del reixat, exclama:

—Hola! ¿no sabeu la bona notícia? Los animals han celebrat un gran concell y han decidit que d' aquí en avant reinaria entre ells la gran concordia. Surtiu, donchs, del galliner y no tingueu por. ¡Visca la pau!

Lo gall, desconfiant de la guineu, s' enfila dalt de una perxa y estirantse tot lo que pot, comensa á mirar á l' un costat y al altre.

—Gall, diu la guineu, ¿qué miras?

—Miro dos gossos que venen cap aquí.

La guineu, al sentir això, gira qua y fuig.

—Y allò de la pau entre 'ls animals? crida 'l gall.

La guineu sense deixar de corre contesta:

—Potser aquests gossos no saben encare la noticia.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Negació que 'm desanima
n' es la *prima*,
treu la flauta que tinch bona
ma *segona*,
y es musical verdadera
la *tercera*.
¿Encare d' eixa manera
la xarada no l' entens?
Donchs, mira, tú á casa tens
prima, *segona* y *tercera*.

NEF Y CLORO.

II.

La *dos-hu* té molt bon *tres*;
si no hi *tot*, no hi entens *res*.

PEPET LLANO.

ANAGRAMA.

Casi ab lo que 'm passa n' hi ha
per tirà 'l barret al foix.
¡Jo 'm creya que *tot* seria
d' aquest Nadal, lo *tot* *tot*!

XARETLO.

TRENCA-CLOSCAS.

Narcís, Emili, Ramon, Macari, Salvador y Andreu.
Posar aquests noms en columna de modo que las primeras lletras digan lo nom d' un poble de Catalunya.

TRILLAS DE LAS FONTS.

ROMBO.

Substituir los pichs ab lletras que llegidas horizontal y verticalment diguin: la 1.ª ratlla una lletra; la 2.ª lo fá lo tabaco; la 3.ª un riu; la 4.ª lo que no hi ha á Madrid y la 5.ª una lletra.

TRANQUIL.

CONVERSA.

—M' en vaig Pauet, adios.
—Are, tot justament!
—Rumia bè y comprendràs 'l motiu.
—Y bè, ¿qué sabré després?
—Es que... No sabs que vull veure la...?
—Tafoll! Digau aviat.
—Are, buscau que entre tú y jo ho hem dit.

MALASORT.

GEROGLIFICH.

I I I I I I I I
ET ET
O O O O O
ET ET
E

UN DEL MASNOU.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—*Ca-pa*.
- IDEM 2.ª—*Ti-ra-na*.
- ENDAVINALLA.—*Sombra*.
- ESCALA.—*Col*
Mol
Sol
Pol
Vol
- CONVERSA.—*Mariano*.
- TRENCA-CLOSCAS.—*Nicolás*.
- LOGOGRIFO NUMÉRIC.—*Carboneria*.—*Carbonera*.
Carboner.—*Bárbara*.—*Acacio*.—*Carbó*.—*Cara*.—*Ana*.—*Re-I*.

Actuacum.

Ornamentación.

Cosas que pujan...

Cosas grossas.

Cosas grassas.

Cosas que baixan.